

UPOKOJENEC

GLASILO DRUŠTVA DRŽAVNIH UPOKOJENCEV ZA DRAVSKO BANOVINO V LJUBLJANI

Št. 1.

Ljubljana, dne 25. januarja 1937.

Leto III.

Uredništvo in uprava: Wolfova ulica št. 10. Izhaja enkrat mesečno.

V novo leto

Zagrenjeni in ozlovoljeni smo dali slovo staremu letu, ki nam je prineslo toliko razočaranja in ponižanja. Zato se ne bomo več ozirali nazaj na neuspehe in poraz, temveč bomo obračali svoje poglede naprej v bodočnost. Če se jih bomo spominjali, bomo storili to samo z gnevom in z namenom, da strnemo v bodoče svoje vrste še tesneje, da napnemo svoje sile še odločneje, dokler ne pridemo do svojih po božjih in človeških zakonih zajamčenih pravic.

Povsem namreč ne smemo pozabiti neuspeha, oziroma poraza, ako se sploh more imenovati to poraz. Poraz je tam, kjer se merijo sile in kjer šibkejša podleže močnejši. V našem primeru pa odločitev ni bila odvisna od naše sile, temveč edino od volje drugih. Zato se o porazu v pravem pomenu besede niti ne bi smelo govoriti.

Naša borba je usmerjena na odpravo raznih krivic, torej je moralno osnovana in oprta na pravico do življenja. Pri tem pa je treba pomisliti, da nobeno drevo ne pade na prvi zamah sekire, da se nobena trdnjava ne poda na prvi naskok in da se v vsaki borbi menjavajo uspehi in neuspehi. Toda eventualen neuspeh ne sme borcem vzeti poguma, ne sme jim zrušiti upanja, temveč mora dvigniti njihovo odločnost, mora ojačiti njihove mišice in njihovo voljo do zmage. S podvojeno energijo moramo torej nadaljevati borbo za naše pravice in, svesti si cilja, osredotočiti naše delo in prizadevanje tja, kjer je naša pozicija najjačja, kjer so naše zahteve najbolj osnovane in upravičene.

To bi bile zaenkrat tri točke: 1) povišanje večkrat reduciranih pokojnin, 2) odprava kuluka, oziroma izprememba zakona in pravilnika o nedržavnih cestah in 3) odprava izrednega prispevka k uslužbenskemu davku.

Prva zahteva je tako jasna in o njej smo že toliko razpravljali, da bi skoraj ne bilo treba več izglubljati besed o njej. To-

da že stara šaljivka pravi: če je kaka stvar še tako jasna, postane nejasna, kadar pride pred sodišče. In tako tudi ta naša zahteva. Nam je jasna, drugim pa je nejasna, oziroma tako motna, da ne vidijo jasno zrna v njej. Zato moramo vendar izpregovoriti še nekaj besed.

Mi vsi ali skoraj vsi imamo v rokah pokojninske dekrete ali „rešenja“, v katerih se nam je po točno izračunani službeni dobi in določenih odstotkih odmerila po zakonih pokojnina. Za tako rešenje se potrebuje včasih po celo leto ali še več; zato smemo domnevati, da je izdelano natančno, čeprav se večkrat pojavijo hude napake, običajno na škodo upokojencem.

Nikdo izmed nas pa ne prejema v tem pokojninskem dekretu ali rešenju odmerjene pokojnine, temveč za več stotakov ali tudi 1000 din nižjo pokojnino, ker so nam jo ponovno pristrigili. Mi smo vse to mirno prenašali, ker se nam je reklo, da je vse te odredbe narekovalo slabo stanje državnih financ. Malo smo sicer zagodrnjali, pritegnili nekoliko pasove in mirno čakali na boljše čase. Naš mir in naša uvidnost ter potrpežljivost so našli marsikje besede priznanja in občudovanja. Delili smo to usodo vedno z aktivnimi uradniki in, ker smo jo prenašali skupno, nam je bilo to lažje.

Ko pa so se aktivnim uradnikom vsaj v pičli meri povišali prejemki, tedaj upokojenci nismo postali deležni tega, četudi skromnega poviška in se nam tudi ni obljubil kak dogleden termin zato. Molčé se je prešlo preko nas, kakor da nas sploh ni, in na vrsto pridemo morda šele, kadar bo zopet treba znižati nepovišane prejemke. In to kljub temu, da bo do konca proračunskega leta prebitek državnih dohodkov dosegel morda celo milijardo dinarjev.

Zato vprašamo, ali je naša zahteva, da se nam vrne to, kar se nam je v sili vzelo, in da se nam izplačuje v naših pokojninskih dekretih odmerjena pokojnina, upra-

vičena ali ne, ali je zahteva pretirana, ali ni marveč ponižna in skromna z ozirom na nastalo druginjo in na dvig gospodarskega življenja ter porast državnih dohodkov? Mi torej ne prosimo milosti, temveč zahtevamo svojo pravico!

Druga naša zahteva je **odprava kuluka**. Tudi o tem smo že ponovno pisali in jasno dokazali krivico, ki se nam godi. S svojimi neštetiimi spomenicami in intervencijami se nam je celo že posrečilo, da smo prepričali merodajnega ministra za gradnje o upravičenosti naše zahteve in da nam je obljubil izpremeniti usodno določilo zakona in pravilnika o nedržavnih cestah. Toda minister je podal ostavko, prevzel je dotični resor nov minister in naš križev pot se je začel znova.

Tretja naša zahteva je **odprava izrednega prispevka k uslužbenskemu davku**. Ta prispevek je bil uveden **izrečno kot začasen ukrep**, ki bi prenehal, čim se razmere izboljšajo. Ponovno smo čuli, da se je to že zgodilo, mi vemo, da dotok v državne blagajne presega vsa pričakovanja. Znižali so se tudi že razni davki, zemljarina in razne trošarine, izredni prispevek k uslužbenskemu davku pa je ostal in se nam še odbija, dasi kaže že v svojem imenu, da je to bil **izreden ukrep**. Zato zahtevamo, da se ta izredni ukrep odpravi in da se ukine odbijanje izrednega prispevka k uslužbenskemu davku.

S temi zahtevami seveda naše želje in težnje še niso izčrpane. Prav obilo jih je še, toliko krivic se je nagrmadilo v teku let! Da jim bomo kos in da se jim bomo mogli z uspehom upirati, pa je treba, da še tesneje strnemo naše vrste. Upokojenci, oklenite se vsi svoje organizacije, vsi, ki stojite še izven nje, vstopite vanjo, da se bomo z združenimi močmi postavili v obrambo naših pravic. Pustimo pogubno nerganje, pozabimo vsa malenkostna nesporazumljenja in imejmo pred očmi samo en cilj, to je pravice upokojencev. Branili jih bomo pa najuspešneje, ako jih branimo složno in enotno, ker je le v slogi moč. In

to je kar nam bodi v novem letu pred očmi in po čemer moramo stremeti. Potem na koncu leta ne bomo imeli več vzroka biti zagrenjeni, temveč se bomo veselili, če ne velikih, pa vsaj majhnih uspehov in naše — sloge!

Nekaj pripomb k določilom fin. zakona

Znano je, da je naš vsakoletni finančni zakon nekak „Omnibus“, v katerega se natrpajo vse mogoče stvari, pa naj spadajo vanj ali ne; sprejemajo se vanj razna pooblastila za vlado in posamezna ministrstva in na ta način finančni zakon lahko nadomešča vse mogoče samostojne zakone, ki bi bili sicer potrebni. Večkrat smo že čitali, da so se poslanci bridko pritoževali, da je v dokončnem besedilu finančnega zakona zagledalo beli dan marsikaj, kar niti ni bilo v osnutku in predlogu finančnega zakona in da je marsikatero določilo zašlo vanj kar na potu v državno tiskarno.

Na ta način nam donaša vsakoletni finančni zakon razna neprijetna presenečenja in iznenadenja, tako da marsikdo s strahom prebira finančni zakon, kadar ga objavijo „Službene novine“. Na ta način je prišlo že tudi dokaj neprijetnih obremenitev in krivic za državne upokojence in o takih krivicah nam je poslal naš član in prijatelj našega lista pismo, v katerem dobesedno piše:

„Vsakoletni finančni zakoni prinašajo celo vrsto določb, ki so državnim nameščencem in upokojencem v škodo.

Tu Vam hočem napisati le nekatere določbe, ki se nanašajo samo na državne in samoupravne upokojence, zaposlene v službi banovin in občin.

I.

Pod to točko navedene določbe so izšle v finančnem zakonu za leto 1934/35 in se sedaj vnašajo v vsakoletne finančne zakone. Tudi finančni zakon za leto 1937/1938 vsebuje v § 95 določbe, da se državnim in samoupravnim upokojencem, zaposlenim v službi banovin ali občin, zmanjšajo pokojninski prejemki

a) za eno četrtno tistim, katerih mesečni kosmati dohodek od te zaposlitve znaša din 600 do din 1499;

b) za eno tretjino tistim, katerih mesečni kosmati dohodek od te zaposlitve znaša din 1500 do din 2499;

c) za polovico tistim, katerih mesečni kosmati dohodek znaša din 2500 do din 4999 itd.

Kot upokojenec v „Službenih listih“ objavljenih zakonov nisem čital, zato so mi bili neznani. Zgodilo se pa je, da sem bil radi tega silno oškodovan. Meseca aprila 1935. sem stopil v službo pri občini K. proti mesečni plači din 700.—. Ko sem to z običajno oktobrsko prijavo prijavil, mi je finančna direkcija v Ljubljani poslala odlok, glasom katerega sem moral vrniti državni blagajni $\frac{1}{4}$ preveč prejete celotne pokojnine za čas od 1. aprila do 30. septembra 1935, to je za 6 mesecev, kar je znašalo din 3192.72.

Pri občini K. sem zaslužil 6 krat 700 to je din 4200.—, državni blagajni sem moral vrniti din 3192.72, tako da je meni ostalo za šest mesečno delo 1007.28 din.

II.

Pri občini K. imam sedaj din 560 mesečne netto-plače (brutto-plača bi znašala okoli 580 din). Občina bi bila pripravljena plačati mi večjo plačo, vrhutega bi mi dala še trinajsto plačo, toda jaz vsega tega ne morem in ne smem vzeti, ker se bojim, da se mi zmanjša pokojnina za eno četrtno.

III.

Uredba o znižanju osebnih prejemkov državnih in samoupravnih uslužbencev in upokojencev z dne 17. 9. 1935., št. 37420/1 (Služb. list 526/77 ex 1935.) je pa upokojence, zaposlene pri banovinah in občinah kar **dvakrat** zadela, in sicer prvič, kakor vse druge državne uslužbenec in upokojence, 2) pa kot zaposlene pri banovinah in občinah, zakaj po členih 9 in 10 navedene uredbe se jim je plača znižala za 20%. Prikrajšani so bili torej pri pokojnini in pri plači.

IV.

Pri letošnjem zvišanju osebnih doklad aktivnim državnim uslužbencem smo bili vsi upokojenci prezrti. Tu ni treba poudarjati, da govore za nas za zvišanje osebnih doklad ne samo isti razlogi kakor za aktivne, ampak še večji, zakaj aktivni imajo polno 100% plačo, upokojenci pa imajo s polnimi leti službe samo 95%. Poleg tega je pa ta uredba ustvarila zopet dvojne upokojence, upokojene po zakonu o uradnikih iz leta 1931, in sicer upokojence, upokojene pred 1. novembrom, in upokojence, upokojene po 1. novembru 1937. Pri prvih bodo prizadete tudi njihove vdove.

Ni moj namen ščititi le svoje koristi, ker nameravam zaradi svoje starosti (68 let) pustiti službo pri občini. Ker pa vem, da je še več drugih mlajših upokojencev v enakem položaju, bi prosil, da se cenjeno

društvo, ki se je vedno z vso vnemo potegovalo za naše koristi, zavzame tudi za državne upokojence, zaposlene pri banovinah, in bi stavil te-le predloge:

Ad I.

V finančni zakon za leto 1938/39 naj se ne vnesejo več navedene določbe. Če bi tega ne bilo mogoče doseči, potem naj se dela na to, da bi smel imeti upokojenec vsaj 1000 din mesečne plače pri banovini ali občini, ne da bi se mu pokojnina zmanjšala. Če bi bilo tudi to nemogoče, potem se mu naj odtegne v korist državne blagajne ena osmina ali ena sedmina ali ena šestina od zaslužka, ki ga ima od zaposlitve pri banovini ali občini, ne pa od pokojnine. Pokojnina, ki si jo je upokojenec pošteno zaslužil, mora ostati nedotakljiva in nihče ne bi smel imeti pravice, da mu jo zmanjša.

Ad II.

Občina bi morala imeti svobodne roke, da pri njej zaposlene upokojence plačuje po svoji uvidevnosti in finančni možnosti, odnosno po pogodbi, ki jo ima z upokojencem. Tu gre tudi za 13. plačo, ki jo imajo uslužbenci pri nekaterih občinah. Finančni zakon za leto 1937/38 govori v § 95 le o kosmatem dohodku, ki ga ima upokojenec od zaposlitve pri banovini ali občini. Tu nastane vprašanje, ali bi se 13. plača tudi vštela v kosmati mesečni dohodek in porazdelila na 12 mesecev ali ne. Vzemimo le moj primer. Moja brutto-plača (kosmati dohodek) pri občini K. znaša mesečno din 580.—, finančni zakon me torej ne zadene, ker ta dohodek ne dosega din 600.—. Če bi pa sprejel 13. plačo in jo porazdelil na 12 mesecev, bi znašal mesečni kosmati dohodek že din 628.— in bi bil s finančnim zakonom že prizadet s tem, da se mi zmanjša pokojnina za eno četrtno. Tu je treba dobiti natančne informacije pri finančni direkciji v Ljubljani, eventualno pri finančnem ministru. Pripominjam, da 13. plače, četudi se mi je ponujala, nisem sprejel iz ravno poprej navedenega razloga.

Ad III.

Čl. 9 in 10 uredbe o znižanju osebnih prejemkov državnih in samoupravnih uslužbencev in upokojencev iz leta 1935., kolikor se tičeta pri občinah zaposlenih upokojencev, bi bilo treba ukiniti.

Ad IV.

K tej točki nimam nikakih pripomb, ker je „Upokojenec“ stvar že dovolj pojasnil.

Ponovno poudarjam, da nisem tega napisal radi svoje osebe, ampak veliko bolj

Opozorilo vsem članom (članicam)!

Današnji številki „Upokojenca“ so priložene položnice za vplačilo zaostale članarine.

Ker bi bilo tehnično zelo otežkočeno, če bi se hotele položnice poslati samo tistim članom, ki so zaostali s članarino, so se položnice zaradi enostavnosti poslale vsem članom; zato prosimo tiste člane, ki so članarino že poravnali za celo leto ali ki jo plačujejo po naših poverjenikih, da prilhanijo pridejano položnico za vplačilo članarine za prihodnje leto.

Kdor ni na jasnem, koliko še dolguje, naj pošlje poljubni znesek in zapiše na zadnji strani položnice (brez znamke!) željo, da se mu naznani višina dolžne članarine do konca leta. Takim članom se bodo poslale položnice z navedbo zaostanka. Sicer pa lahko vsakdo pri vsaki poštni upravi kupi položnico, samo da jo mora še izpolniti s številko društvenega čekovnega računa 12.131.

radi drugih upokojencev, ki so ali ki bodo v samoupravnih službah. Veselilo bi me pa, če se bo oglasilo bolj spretno pero, ki bi v „Upokojencu“ stvar razjasnilo.

Vemo, da se c. društvo (odbor) mnogo trudi za koristi svojih članov in mu moramo biti za njegovo požrtvovalnost le hvaležni.

Dostavek uredništva: Mi smo gospodu dopisniku zelo hvaležni, da se je potrudil in iz finančnega zakona izbral točke, ki vsebujejo vseskozi krivice za upokojence. Mi bi še dostavili, da vidimo eno največjih krivic tudi v določilu finančnega zakona, da smejo upokojenci prejemati samo eno pokojnino, če uživajo državno pokojnino

in eventualno tudi pokojnino od občine ali banovine. Krivico vidimo v tem določilu zaradi tega, ker večina prizadetih upokojencev z eno samo pokojnino sploh ne more živeti, prisiljena pa je odpovedati se drugi pokojnini. Najprej bi morala država urediti pokojnine, tako, da bi mogel vsak upokojenec živeti od državne pokojnine, potem bi se gotovo nikdo ne brigal za novo službo in kako drugo pokojnino. Dokler pa država ne plačuje takih pokojnin, od katerih bi se moglo živeti, je milo rečeno kruto, ako zabranjuje prejemati pokojnino še od kakega drugega mesta, kjer si jo je dotičnik pošteno zaslužil. Zato bo treba tudi to določilo vsekakor izločiti iz prihodnjega finančnega zakona.

Društvena kronika

Iz organizacije društev upokojencev

Že v zadnji številki „Upokojenca“ smo v razpredelku „Društvena kronika“ poročali o načrtih in korakih, ki jih nameravajo storiti društva upokojencev v bližnji bodočnosti. Stvar je dobila sedaj konkretnejšo obliko in naše bratsko društvo v Zagrebu, ki vodi po sklepu zastopnikov vseh društev skupne posle, je sklicalo za dan 24. januarja t. l. sestanek predsednikov ali njihovih namestnikov v Beograd z naslednjim dnevnim redom:

1. Odločitev, katero društvo naj vodi skupne posle v letu 1938/39.

2. O resoluciji, ki se naj izroči vsem gospodom ministrom, senatorjem in narodnim poslancom o povišanju pokojninskih prejemkov.

3. Pretresanje skupne akcije z akcijskim odborom za ustanovitev društva upokojencev v Beogradu.

Zagrebsko društvo se je odločilo za ta korak, ker so vsa ostala društva izjavila k temu načrtu svoje soglasje.

Najvažnejši moment je ta, da se je končno vendar tudi v Beogradu osnoval akcijski odbor, ki hoče tudi za Beograd, Zemun in Pančevo ustanoviti društvo upokojencev. Doslej namreč upokojenci v Beogradu še niso imeli skupne organizacije in to je mnogo škodovalo našim prizadevanjem, ker prav upokojenci v državnem središču niso bili organizirani in niso mogli enotno nastopati za svoje pravice.

Ta akcijski odbor v Beogradu pa si je, še preden je ustanovil društvo in si nabral potrebno število članov, hotel prisvojiti vodstvo vsega delovanja društev upokojencev in je kar na svojo roko sklical za dan 17. decembra nekaj sestankov v Beograd. Poziv pa je prišel tako pozno, da se nobeno društvo ni moglo udeležiti tega sestanka. In tako je bratsko društvo v Zagrebu kot poslovodeče društvo pravilno zopet vzelo vodstvo v svoje roke in sklicalo sestanek delegatov vseh društev za dan 24. januarja t. l. Ta sestanek bo dal tudi priliko, da se zastopniki zagrebskega društva in vseh ostalih društev seznanijo s posameznimi člani beograjskega akcijskega odbora in skupno z njimi dogovoré korake, ki jih je treba storiti za izboljšanje materijalnega stanja vseh upokojencev.

Aksijski odbor v Beogradu je v svojem dopisu zagrebskemu društvu tudi izjavil, da ne more brez zeti moralne skrbi tudi za samoupravne upo-

kojence, češ da nimajo nikake zveze z državnimi upokojenci, ter da imajo drugo pragmatiko in da država nima z njihovimi prejemki ničesar opraviti. To je jasan dokaz, da beograjski akcijski odbor še nima pravega vpogleda v delo, ki ga čaka, ker je prezrl, da je država, oziroma vlada tedaj, ko je znižala svojim uslužbencem in upokojencem prejemke, naročila tudi banovinam in samoupravnim oblastvom, da morajo v isti meri znižati prejemke tudi svojim nameščencem, in da je v mesecu oktobru m. l., ko so se zvišali prejemki aktivnim državnim nameščencem, dovolila banovinam in samoupravnim oblastvom, da smejo tudi ona zvišati prejemke svojim uslužbencem. Zveze med državnimi in samoupravnimi nameščenci in upokojenci torej obstajajo in zato se naša društva brigajo tudi za pravice samoupravnih upokojencev.

Mi želimo, da bi sestanek zastopnikov vseh društev državnih in samoupravnih upokojencev pod vodstvom bratskega zagrebskega društva rodil obilo uspehov in da bi se v najkrajšem času ustanovila tudi v Beogradu, Zemunu in Pančevu organizacija državnih in samoupravnih upokojencev, kateri naj bi še sledila enaka organizacija tudi v moravski in vardarski banovini.

VABILO

na občni zbor Pogrebnege sklada finančnih in drugih državnih nameščencev in upokojencev v Ljubljani,

ki se bo vršil dne 6. februarja 1938, ob 10. dopoldne v lovski sobi hotela Miklič nasproti glavnemu kolodvoru v Ljubljani. Dnevni red v smislu društvenih pravil.

Noben član naj ne zamudi poročil svoje tako važne ustanove! Odbor.

Preselitev društvene pisarne.

Pisarna na Bleiweisovi cesti 38 se je izkazala v mnogih ozirih za neprimerno, predvsem za premajhno za poslovanje društvenih funkcionarjev in Posmrtnega sklada, ki začne v kratkem delovati.

Društvena pisarna se nahaja od 22. januarja t. l. dalje v WOLFOVI ULICI šte. 10 (Dolenčeva hiša) preko dvorišča v drugem posloplju, drugo nadstropje.

Posmrtni sklad.

Ob sklepu lista smo dobili obvestilo, da je Pravilnik P. S. od kr. banske uprave odobren. V februarški številki „Upokojenca“ bodo sledila natančnejša navodila.

Prijave na podlagi že objavljenega osnutka Pravilnika pa se sprejemajo že sedaj.

Pravočasno izplačilo pokojnin za januar je bilo zopet v nevarnosti.

Dasi je ministrstvo financ na intervencijo našega društva obljubilo, da bo skrbelo za točno otvarjanje kredita za izplačilo pokojnin, in to vsak mesec, se vendar še dogaja, da ob koncu meseca ne dospe otvoritev kredita in da je pravočasno izplačilo pokojnin za naslednji mesec v nevarnosti. Tako je bilo tudi koncem decembra minulega leta. Zato je naše društvo dne 29. decembra 1937. odposlalo naslednjo brzojavko:

„Kabinetu ministra financ Beograd.

Navzlic predlogu finančne direkcije in ponovnim našim intervencijam še ni otvoren kredit za izplačilo pokojnin za januar 1938. Prosim, da takoj potrebno odredite.“

**Predsednik društva Upokojencev:
Dr. Ivan Vrtačnik, s. r.**

Iz gornje brzojavke je razvidno, da mora naše društvo vedno budno paziti, da prejemajo upokojenci pravočasno svoje pokojnine; razvidno je pa tudi, kako potrebno je društvo in organizacija vseh upokojencev.

Posvetovalnica - informacije

Selitveni stroški.

Selitveni stroški se izplačajo le enkrat. Če jih je prejel umrli mož ob svoji upokojitvi, vdova nima pravice do zopetnih selitvenih stroškov. Stroški se izplačajo, če se upokojenec preseli najkasneje v 6 mesecih po upokojitvi. Vdovi pa se izplačajo selitveni stroški, če se je preselila najkasneje v 6 mesecih po moževi smrti, vendar, kakor rečeno, samo tedaj, če ni že povračila selitvenih stroškov prejel njen pokojni mož.

Izredni prispevek k uslužbenskemu davku.

Finančni zakon za leto 1934-35 je v kritje neizogibnih državnih potrebščin začasno uvedel „izredni prispevek“ (doprinos) za zavezance uslužbenskemu davku v izmeri 1% od kosmatih prejemkov. Od plačevanja tega prispevka je izvzel: hišno služničad, delavce in dnimarje, orožnike, graničarje, podčastnike in kronske upokojence.

Za proračunsko leto 1935-36 je zakon o proračunskih dvanajstinah za leto 1935-1936 iz prav tistih razlogov prevzel tudi izredni prispevek ter mu dal glede njega pobiranja v § 44 novo besedilo.

Pri budžetni razpravi tega zakonskega predloga o proračunskih dvanajstih je gospod finančni minister takrat izrečno izjavil, da sicer uvideva težak položaj državnega in zasebnega uslužbenstva, ki ga zadene ta izredni prispevek, da pa mu je nemogoče odpovedati se donosu tega prispevka, ker v tem kratkem času ne more najti in uveljaviti nadomestila za ta budžetni izpadek.

Po izjavi finančnega ministra v budžetni debati leta 1935 se je moralo z vso gotovostjo sklepati, da bo vlada novega režima opustila pobiranje izrednega prispevka k uslužbenskemu davku vsaj v enem prihodnjih budžetnih predlogov.

Toda finančna zakona za budžetno leto 1936-37 in 1937-38 sta v polnem obsegu recipirala v §§ 24, oziroma 19 določila o pobiranju izrednega prispevka. Da se je ta izredni prispevek pridržal v budžetnih letih 1936-37 in 1937-38 je pač za vsakogar, ki pozna ustroj gospodarstva, povsem razumljivo, kajti na eni strani ni dopuščalo gospodarsko stanje, da bi se viri državnih dohodkov izpremenili, na drugi strani pa vlada — pri stalni denarni stiski — absolutno ni mogla se odreči že obstoječemu davčnemu viru.

Povsem drugačno pa je postalo budžetno stanje za prihodnje proračunsko leto 1938-39. Prihodnji proračun je za eno milijardo in 270 milijonov večji od tekočega (1937-1938). Ta ogromni porast državnih izdatkov omogočajo in ustvarjajo izključno le dosedanji davčni viri, ne da bi se katerakoli vrsta davkov na novo uvedla ali pa povečala.

Pri taki budžetni situaciji pač moramo našo vlado opozoriti na izjavo, ki jo je dal gospod finančni minister v teku budžetne debate leta 1935. glede izrednega prispevka k uslužbenskemu davku. Gospoda finančnega ministra pa moramo prositi, da se z ozirom na izredno visoko povišani dotok iz carin in ostalih davkov odpove dohodku iz izrednega prispevka k uslužbenskemu davku, ki težko obremenja pod eksistenčni minimum padle prejemke državnih in privatnih uslužbenecv ter upokojencev, in tako izpolni svojo besedo iz leta 1935. („Slovenec“ z dne 11. januarja 1938, štev. 7a).

K tej notici „Slovenca“ nimamo ničesar pristaviti. Upamo samo, da bo želja, ki jo izreka glasilo vladajoče večine, našla odmev tudi v vladi in da bo vlada sama od sebe uvidela potrebo in upravičenost, da ukine odtegotvanje izrednega prispevka že s prihodnjim proračunom.

Odstop zaostale pokojnine.

O tem vprašanju, ki se v praksi zelo različno obravnava je finančno ministrstvo podalo nedavno naslednje pojasnilo:

„Kako morejo zasebni upniki izterjati svoje terjatve iz tekočih prejemkov aktivnih in upokojenih državnih uslužbenecv, je določeno v prvem stavku § 264 U. z. in v čl. 103 in 104 pravilnika za delo odsekov računovodstva v finančni direkciji itd. Ker po teh predpisih izplačevanje tekočih pokojninskih prejemkov ni dovoljeno potom odstopa (cesije), niti ni dovoljeno, da bi se zasebne terjatve zavarovale in izterjavale iz navedenih prejemkov državnih uslužbenecv na drug način, razen s pomočjo

prepovedi, ki se postavlja s pristankom, po upravni poti, in preko sodišča, ni mogoče tudi izplačevati tekočih prejemkov na podlagi izjave, niti ni mogoče s pomočjo odstopa teh prejemkov izterjavati zasebne dolgovne. Ker pa to ne gre za tekoče pokojninske prejemke za prejšnji čas, isti ne spadajo več pod zaščito iz prvega odstavka § 64 u. z. in se dosledno temu tudi vprašanje o njihovem izplačevanju prejemniku ne more ocenjevati po tem predpisu. Za izplačevanje takih zaostalih pokojninskih prejemkov osebam, katerim so bili odstopljeni z listinami, sestavljenimi v zasebno pravnem prometu, veljajo predpisi civilnega prava. („Naš Glas“ z dne 15. januarja 1938, štev. 2).

Število upokojencev v Sloveniji.

„Naš Glas“ z dne 1. januarja 1938. štev. 1 je priobčil razpreglednico števila

državnih upokojencev in njihovih prejemkov po stanju 1. julija 1937., ki jih izplačuje dravska finančna direkcija v Ljubljani.

Število upokojencev	Oseb	Pokojnina (Podpora) Din	Doklada		Skupaj Din
			osebna	rodbinska	
			Din	Din	
I. osebnih upokojencev	6992	74,086.906'84	48,709.204'92	6,341.000'—	129,137.810'76
II. rodbinskih upokoj.	3416	15,352.254'60	24,703.863'96	1,187.160'—	41,843.278'56
III. uživalcev podpor in narodnega priznanja	88	151.963'08	551.010'—	50.400'—	753.373'08
Skupaj	10.496	89,591.123'52	73,964.078'88	8,179.260'—	171,734.462'40

Pripomba: Dravska finančna direkcija v Ljubljani izplačuje pokojnine vsem državnim upokojencem vseh službenih vrst, stanujočim na ozemlju dravske banovine, razen železniškim staroupokojencem, ki

prejemajo svoje pokojnine od ljubljanske železniške direkcije.

Zneski prejemkov so izračunani za vse leto.

Razgled

Revizija upokojencev?

„Na seji finančnega odbora narodne skupščine, ki je zasedal 10. in 11. decembra, je finančni minister g. Letica izjavil, da je vlada izdelala osnutek zakonske uredbe o reviziji upokojencev. Ta osnutek se pa mora zaradi zelo velike socialne pomembnosti tega vprašanja skrbno proučiti. — Če se izvrši resnično objektivna, temeljita in smotrna revizija vseh upokojencev, se bo v pre mnogih primerih pokazalo, da poedinci prejemajo pokojnine brez zakonite upravičenosti. Prihranek bi se mogel obrniti v prid zvišanju prejemkov ostalih upokojencev. („Naš Glas“ z dne 1. januarja 1938. št. 1).

Iz te izjave g. finančnega ministra bi sledilo, da dobimo namesto povišanja pokojnin samo — revizijo upokojencev. Mi smo mnenja, da je v naših krajih taka revizija nepotrebna, ker se je revizija že ponovno izvršila in ker stroga določila za izplačevanje pokojnin pač izključujejo neupravičeno izplačevanje pokojnin. Taka nameravana revizija upokojencev bi bila samo nova sekatura že itak vznemirjenih upokojencev, ki v resnici nikdar ne morejo priti do mirnega uživanja svojih pošteno zasluženih pokojnin.

Društvo upokojenega učiteljstva v Ljubljani

ima vsak prvi četrtek v mesecu ob 16. uri sestanek pri „Novem svetu“. Udeležujejo se ga tudi drugi državni upokojenci — člani našega društva. Zabeležite si v kalendarju vse prve četrtke, da ne pozabite! Ako je prvi četrtek v mesecu praznik, je sestanek naslednji četrtek.

Hitro izplačilo selitvenih stroškov.

Prejeli smo naslednjo vest: Leta 1932. sem se preselil in so mi pripadali selitveni stroški iz proračuna 1932-33. Odobreni znesek sem prejel leta 1938.

Vsak zavedni član našega društva naj smatra za svojo dolžnost, da pridobi društvu še enega člana!

Izdaja Društvo državnih upokojencev za Dravsko banovino v Ljubljani. Predstavniki dr. Ivan Vrtačnik. — Odgovorni urednik Anton Spendel. — Tisk J. Blasnika nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Predstavniki L. Mikuš. — Vsi v Ljubljani.